4 (Sem 2) PRMN

2015

PRINCIPLES OF MANAGEMENT

Paper: 203

Full Marks - 80

Time - Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

উত্তৰ ইংৰাজী অথবা অসমীয়াত লিখিবা।

Answer question Nos. 1, 2, 3 and any four from the rest.

1,2,3 নং প্ৰশ্ন আৰু বাকী প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখিবা।

Choose the correct answer of the following questions: $1 \times 10=10$

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱাঃ

(a) Who advised substitution of functional organisation structure in place of line organisation structure?

[Turn over

কোনজন ব্যক্তিয়ে line সাংগাঠনিক গাঁঠনিৰ পৰিবৰ্তে Functional সাংগাঠনিক গাঁঠনিৰ পোষকতা কৰিছিল?

- (i) Henry Fayol হেনৰী ফেয়ল
- (ii) F. W. Taylor এফ. ডব্লিউ টেইলৰ
- (iii) M. Farland এম. ফাৰলেণ্ড
- (iv) L. A. Allen এল. এ. এলেন
- (b) MBO (Management by Objective) is also known as :

 MBO (উদ্দেশ্যধর্মী) পৰিচালনা)ক কোনটো নামেৰে জনা যায়
 - (i) MBE (Management by Exception) ব্যতিক্রমধর্মী পৰিচালনা
- (ii) Management by Results
 সিদ্ধান্তৰ পৰিচালনা
 - (iii) Management of Change পৰিবৰ্ত্তনৰ পৰিচালনা

- (iv) Professional Management প্ৰেচাদাৰী পৰিচালনা
- (ii) DELPHI METHOD is associated with ডেলফি পদ্ধতি কোনটো বিষয়ৰ লগত জডিত ঃ
 - (i) Forecasting Technique পূৰ্বানুমানৰ পদ্ধতি
 - (ii) Operational Control কাৰ্য্যকৰী নিয়ন্ত্ৰণ
 - (iii) Communication Network যোগাযোগৰ গাঁঠা
 - (iv) Strategic Planning
 কৌশলগত পৰিকল্পনা
- (d) Which of the following is not a base of departmentation?

নিম্নলিখিত কোনটো বিভাগীয়কৰনণৰ ভিত্তি নহয়?

- (i) Customers (গ্রাহক)
- (ii) Employees (কৰ্মচাৰী)
- (iii) Product (দ্রব্য)
- (iv) Process (প্রক্রিয়া)
- (3) PRMN

- (e) What does not exist in a formal organisational relationship? আনুষ্ঠানিক সাংগাঠনিক সম্পর্কত কোনটো বিষয় অন্তর্ভুক্ত নহয়?
 - (i) Entrustment of responsibility for job কামৰ বাবে দায়িত্ব অৰ্পণ
 - (ii) Granting autonomy to take decisions সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ অধিকাৰ
 - (iii) Relations arising out of socio-cultural values সামাজিক–সাংস্কৃতিক মূল্যবোধৰ বাবে গঢ়ি উঠা সম্পর্ক
 - (iv) Holding subordinates responsible for results তলতীয়া কৰ্মচাৰীক কামৰ বাবে জৱাবদিহি কৰা
 - (f) The author of the book "The Human Side of Enterprise" is: "The Human Side of Enterprise" গ্ৰন্থ প্রণেতা

(4)

(i) P. F. Drucker (pg) conton (in) পি.এফ. ড্ৰাকাৰ

- (ii) Max Weber মেক্স উবাৰ
- (iii) A. H. Maslow এ. এইচ. মাচশ্ল
- (iv) Douglas McGregor ডগলাচ মেক গ্ৰেগৰ
- (g) One of the characteristics of Laissez Faire leadership is:

Laissez Faire নেতৃত্বৰ এটা লক্ষণ হ'ল ঃ

- (i) Leaders exercise authority absolutely নেতাসকলে সম্পূৰ্ণকৈ কৰ্তৃত্ব ব্যৱহাৰ কৰে
- (ii) Give high degree of freedom to the followers অনকৰণকাৰী সকলক অধিক স্বাধীনতা প্ৰদান কৰে
- (iii) Leaders decentralise authority to the followers নেতাসকলে অনুকৰণকাৰী সকললৈ কৰ্তৃত্ব বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰে
- (iv) Leaders take all the decisions নেতাসকলেই সকলো সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে
- Turn over [Turn over

- (h) Job enlargement indicates: কর্ম বিস্তৃতিয়ে সূচায় ঃ
 - (i) Horizontal job loading সমান্তৰাল কামৰ বোজাই
 - (ii) Vertical Job loading লম্বমান কামৰ বোজাই
 - (iii) Higher work performance কৰ্ম কৃতিত্ব বৃদ্ধি কৰা
 - (iv) Higher productivity উৎপাদন ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰা
 - (i) PERT (Programme Evaluation and Review Technique) is: PERT (Programme Evaluation and Review Technique) এটা ঃ
 - (i) A traditional technique of control পৰস্পৰাগত নিয়ন্ত্ৰণৰ কৌশল

(6)

(ii) A technique to prepare master budget মূল বাজেট তৈয়াৰ কৰাৰ এটা কৌশল

- (iii) A technique of scheduling activities of a project এটা প্ৰকল্পৰ কামবিলাকৰ তালিকাভুক্ত কৰাৰ কৌশল
- (iv) A technique of information technology তথ্য প্ৰযুক্তিৰ এটা কৌশল
- 'Jargon' is a practice in: শন্দভাণ্ডাৰ' ব্যৱহাৰ কৰা হয় ঃ
 - (i) Science of meaning অর্থ বিজ্ঞানত
 - (ii) Informal communication অনানুষ্ঠানিক যোগাযোগত
 - (iii) Gestural communication ভঙ্গিমা যোগাযোগত
 - (iv) Filtering of information তথ্যৰ পৰিস্ৰাৱণত

Write short answers on the following:

 $2 \times 5 = 10$

নিমোজ কেইটাৰ চমু উত্তৰ লিখা ঃ

(1) Write briefly about universality of management.

শৰিচালনাৰ বিশ্বজনীনতাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

- (b) Creativity in decision making সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত সৃজনশীলতা
- (c) State two factors affecting span of management.
 পৰিচালনাৰ ব্যাপকতাত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।
- (d) Give two components of extrinsic motivators of employees.

 কর্মচাৰী সকলক কর্মপ্রেৰণা যুগোৱা দুটা বাহ্যিক উপাদান দিয়া।
- (e) What do you mean by Management by Exception ?
 ব্যতিক্রমধর্মী পৰিচালনা বুলিলে কি বুজা ?
- 3. Answer any five of the following questions 4×5=2
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰিবা :
 - (a) What are the findings of Hawthorne studies Howthorne অধ্যয়নৰ মীমাংসাসমূহ কি কি?
 - (b) Mention the types of planning premises পৰিকল্পনাৰ চৌপাশ/পৰিবেশসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (e) Explain Matrix Organisation Structure.

 Matrix সাংগাঠনিক গাঁঠনিটো ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Write a note on 'Graicunas Theory'. Graicunas তত্বটোৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- (e) Suggest measures to make delegation of authority effective in an organisation.
 এটা সংগঠনত কর্তৃত্ব প্রদান ফলদায়ক ক্ৰি তুলিবৰ বাবে উপায় আগবঢ়োৱা।
- (I) What are the external barriers of communication ?
 যোগাযোগৰ বাহ্যিক বাধাসমূহ কি কি?
- (ছ) Explain the contingency approach of motivation.
 কর্ম প্রেৰণাৰ আকস্মিক ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।
- (h) How do technological changes affect management? Discuss.
 পৰিচালনাত প্ৰযুক্তিগত পৰিবৰ্ত্তনৰ প্ৰভাৱ কেনেদৰে পৰে? আলোচনা কৰা।

How is scientific management approach different from Human relations approach of management?

Critically explain.

বিজ্ঞানসম্মত পৰিচালনাৰ ধাৰণা আৰু মানৱ সম্পৰ্ক বিচালনাৰ ধাৰণাৰ মাজত কেনে ধৰণৰ পাৰ্থক্য দেখা যায়? বিজ্ঞানেটনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

What are the stages of evolution of management thoughts? Discuss the important features of 5+5=10 classical theories of management. পৰিচালনা তত্ত্বৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ পৰ্য্যায়সমূহ কি কি? পৌৰাণিক

পৰিচালনা সূত্ৰসমূহৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

How does strategic planning differ from operational planning? What are the limitations 5+5=10 of forecasting? কৌশলগত পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰী পৰিকল্পনাতকৈ কেনেদৰে পৃথক ? পূৰ্বানুমানৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ কি কি?

Or / নাইবা

Enumerate the basic characteristics of decision making. What are the stages of the process of 5+5=10 rational decision making? সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। যুক্তিসংগ সিদ্ধান্তগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰ্য্যায়সমূহ কি কি?

6. Explain the various bases of Departmentation Also state the benefits of departmentation. III বিভাগীয়কৰণৰ ভিত্তিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। বিভাগীয়কৰণৰ লা সমূহ উল্লেখ কৰা।

Discuss the difference between Line and Functional organisation structure. Explain the scope of authority of a functional manager.

6+4=10

Line আৰু Functional সাংগাঠনিক গাঁঠনিৰ প্ৰভেদসমহ আলোচনা কৰা। Functional পৰিচালক এজনৰ কৰ্তৃত্বৰ পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Draw the distinction between Authority and Responsibility. Mention the limits of authority.

কৰ্তৃত্ব আৰু দায়বদ্ধতাৰ পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰা। কৰ্তৃত্বৰ শীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা।

Explain the relevant features of William Ouchi's theory 'Z' of motivation. Also identify three distinctions between American management style and Japanese management style. 7+3=10

William Ouchi-ৰ কৰ্মপ্ৰেৰণাৰ 'Z' সূত্ৰৰ প্ৰাসঙ্গিক বৈশিষ্ট্য শাহ ব্যাখ্যা কৰা। আমেৰিকান পৰিচালনাৰ দস্তুৰ আৰু জাপানীজ পৰিচালনা দস্তবৰ মাজৰ তিনিটা পাৰ্থক্য চিনাক্ত কৰা।

Or / নাইবা

(11)

"Leadership is the function of leader, follower and situation."- Elucidate the statement. Briefly analyse the approaches to the study of leadership behaviour. 5+5=10

"নেতৃত্ব প্ৰদান হৈছে নেতা, অনুকৰণকাৰী আৰু পৰিস্থিতিৰ কৰ্মৰাজী।" উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা। নেতৃত্বৰ আচৰণ অধ্যয়নৰ ধাৰণাসমূহ চমুকৈ বিশ্লেষণ কৰা।

Or / নাইবা

How is communication important for effective management performance? State the advantages and disadvantages of informal communication.

4+6=10

পৰিচালনাৰ ফলদায়ক কাৰ্যক্ষমতাৰ বাবে যোগাযোগ কেনেদৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ ? অনানুষ্ঠানিক যোগাযোগৰ সুবিধা আৰু অসুবিধা সমূহ উল্লেখ কৰা।

What are the steps in controlling process? State 8. the reasons for employees resistance to control 5+5=10

নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ পদক্ষেপসমূহ কি কি? কৰ্মচাৰী সকলে নিয়ন্ত্ৰণত বাধা আৰোপ কৰাৰ কাৰণসমূহ কি কি?

Or / নাইবা

What do you mean by planned change? Describe the causes and remedies for employees resistance 2+8=10 to change.

পৰিকল্পিত পৰিবৰ্ত্তন বুলিলে কি বুজা? কৰ্মচাৰী সকল পৰিবৰ্ত্তনত বাধা আৰোপ কৰাৰ কাৰণসমূহ আৰু আ প্ৰতিকাৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।